

EGYPTISK

PENSUMLITTERATUR

26. mai 2024

Listen vil oppdateres, da særlig med tillegg av anbefalt litteratur, før semesterstart.

Siste versjon av listen ligger her: www.filologi.no/pensum/2024/egyptisk.pdf.

Nedenfor finnes en veiledende liste over pensumlitteratur for dette kurset. Etter bekreftet opptak anbefales det at man anskaffer et eksemplar av innføringsboken før første undervisningstime.

GRAMMATIKK

Gardiner, Alan (1957). *Egyptian grammar. Being an introduction to the study of hieroglyphs*. Third edition, revised. London: Oxford U.P. [> [PHI-BIB](#)]

Allen, James P. (2014). *Middle Egyptian. An Introduction to the Language and Culture of Hieroglyphs*. Tredje utgave. Cambridge: Cambridge University Press. [> [PHI-BIB](#)]

Collier, Mark og Manley, Bill (1998). *How to read Egyptian hieroglyphs. A step-by-step guide to teach yourself*. London: The British Museum Press. [> [PHI-BIB](#)]

Englund, Gertie (1995). *Middle Egyptian. An Introduction*. Andre utgave. Uppsala: Uppsala University. Tilgjengelig på [Internet Archive](#). [> [PHI-BIB](#)]

ORDBOK

Faulkner, Raymond O. (1962). *A Concise Dictionary of Middle Egyptian*. Oxford: Griffith Institute. [> [PHI-BIB](#)]

INNFØRING I MELLOMEGYPTISK LITTERATUR

Enmarch, Roland (2010). «Middle Kingdom Literature». *A Companion to Ancient Egypt*. Volume II. Alan B. Lloyd (red.), s. 663-684. Chichester: Wiley-Blackwell.

Lichtheim, Miriam (2006). *Ancient Egyptian Literature. A Book of Readings*. Volume I: The Old and Middle Kingdoms. Berkley, Los Angeles og London: University

of California Press.

Lichtheim, Miriam (2006). *Ancient Egyptian Literature. A Book of Readings*. Volume II: The New Kingdom. Berkley, Los Angeles og London: University of California Press.

Parkinson, R. B. (1991). *Voices from Ancient Egypt. An Anthology of Middle Kingdom Writings*. London: The British Museum Press.

TEKSTSAMLINGER

I semester 2 blir de fleste tekstene som skal gjennomgås hentet fra tekstsamlingene under. De enkelte tekstene som skal studeres vil bli delt ut i timen.

de Buck, A. (1977). *Egyptian Readingbook. Exercises and Middle Egyptian Texts*.

Fjerde utgave. Leiden: Nederlands Instituut vor het Nabije Oosten.

Sethe, Kurt (1959). *Ägyptische Lesestücke zum Gebrauch im akademischen*

Unterricht. Tredje utgave. Hildesheim: Georg Olms Verlagsbuchhandlung.

VALGFRI FORDYPNINGSLITTERATUR

Ermann, Adolf og Grapow, Hermann (1926–1931). *Wörterbuch der Aegyptischen Sprache*. Bind 1–5. J. C. Leipzig: Hinrich'sche Buchhandlung. Tilgjengelig i søkbart format på [Thesaurus Linguae Aegyptiae](#).

Loprieno, Antonio (1995). *Ancient Egyptian. A linguistic introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

KORTE BESKRIVELSER AV SPRÅKET

Saphinaz-Amal Naguib, «[Egyptisk](#)», *Store norske leksikon*.

Saphinaz-Amal Naguib, «[Hieroglyfer](#)», *Store norske leksikon*.

Anders Bettum, «[Språk og litteratur i Det gamle Egypt](#)», *Store norske leksikon*.

VIDERE STUDIER AV EGYPTISK

For videre studier av egyptisk ved Norsk filologisk institutt se våre nettsider om [forskningsseminarer](#).

Et fullstendig studium av egyptisk fordrer også kjennskap til den afroasiatiske språkfamilien, samt til klassisk gresk og latin. Dessuten kan det være nyttig med kjennskap til andre samtidige språk, som arameisk og de mesopotamiske språkene sumerisk og akkadisk, samt anatoliske språk som hettittisk. Norsk filologisk institutt tilbyr innføringskurs i flere av disse språkene (som arameisk, akkadisk og sumerisk) og holder seminarer for viderekomne studenter og forskere i en rekke relevante språk. Interesserte studenter ønskes velkommen til disse seminarene. Norsk filologisk institutt formidler også kontakt med ledende universitetsmiljøer i utlandet.

OM PENSUM OG FILOLOGISKE STUDIER

Filologiske innføringskurs har som regel fire typer pensumlitteratur: (1) innføringsbok, (2) ordbok, (3) referansegrammatikk og (4) håndbøker og sekundærlitteratur. I tillegg finnes i mange tilfeller øvingsbøker og ressurser på Internett. En god innføringsbok kan gjøre nytte som både grammatikk, ordbok, øvingsbok og en sjelden gang som innføring til sekundærlitteraturen. Den filologiske metode gjelder også for studier av talespråk, men må da suppleres med samtaleøvelser. Når man studerer talte språk bør man også tidlig lære å hilse og føre enkle samtaler, gjerne samtidig med studier av skrift og uttale.

For å lære et klassisk skriftspråk godt må man studere inngående en god innføringsbok, gjøre seg kjent med ordbøker og referanselitteratur, pugge ord (helst ved å lage egne glosesbøker og flashcards) og ikke minst lese setninger og etter hvert tekster jevnlig. Det tar lang tid å sette seg inn i et språk og en skriftradisjon på denne måten, og de fleste må studere minst én time per dag i omtrent et år for å få en god grunnleggende kjennskap til språket. I tillegg til å daglig lese noen sider i læreboken, pugge ord på trikken, lese setninger høyt for seg selv, osv., bør man arbeide grundigere, tilsvarende én arbeidsdag eller

mer, minst én gang eller to i uken. Gode kurs og innføringsbøker følger en progresjon som er tilpasset en slik arbeidsmengde. Med gode teknikker og hardt arbeid kan man i mange tilfeller lære den grunnleggende grammatikken og et basisordforråd det første halvåret og deretter anvende mer tid på lesning av tekster og bruk av ordbok og referansegrammatikk det andre halvåret. Håndbøker og sekundærlitteratur bør man gjøre seg fortløpende kjent med, gjerne også lettleste fremstillinger av den kulturtradisjonen språket tilhører. For klassiske skriftspråk finnes ofte en rekke gode ressurser gratis tilgjengelig som PDF eller i andre formater, ettersom mange av standardverkene er relativt gamle og ikke lenger opphavsrettsbeskyttet.